

СОВЕТ
ХОЗЕСАНОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ХУЖА ХЭСЭН
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2019 елның 31нчы октябре Хужа Хэсэн авылы

№33

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хэсэн авыл жирлегендэ бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында

1998 елның 31 июлендәге 145-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм 2004 елның 29 маенданы 35-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хэсэн авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. «Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хэсэн авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы нигезләмәне» расларга итеп бирелә.

2. 15-28 ст., 31 ст., 37 ст. нигезләмәләре жирлек бюджетын төзегендә һәм үтәгендә 2020 ел бюджетыннан башлап барлыкка килә торган хокук мәнәсәбәтләренә һәм 2021 , 2022 елларның план чорына кулланыла дип билгеләргә.

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталы»нда , «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хэсэн авыл жирлеге рәсми сайтында бастырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземдә калдырам.

С.П.Матвеева

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районның
Хужа Хәсән авыл жирлеге Советының
2019 ел “31” октябре
33 номерлы каарына күшүмтә

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хәсән авыл жирлегендә
бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында
НИГЕЗЛӘМӘ**

Ибүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Статья 1. Элеге Нигезләмә белән көйләнә торган хокук мәнәсәбәтләре

Хужа Хәсән авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турындагы элеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районның Хужа Хәсән авыл жирлеге Уставы (алга таба - Жирлек) нигезендә Жирлек бюджетын төзу, карау, раслау, үтгү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук муниципаль альянсаларны һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында бюджет хокук мәнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала.

2 статья. Жирлектә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукий нигезләре

Бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, элеге Нигезләмә, Россия Федерациясе бюджет канунчылыгының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Жирлек бюджетының хокукий формасы.

Хужа Хәсән авыл жирлеге бюджеты (алга таба - Жирлек бюджеты) Хужа Хәсән авыл жирлеге Советы (алга таба - Жирлек Советы) каары формасында эшләнә һәм раслана.

Жирлек бюджеты өч елга - чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын төзу Хужа Хәсән авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба текст буенча - Жирлекнең Башкарма комитеты) Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләгән тәртиптә һәм аның Жирлек Советының аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган хокукий актлары буенча гамәлгә ашырыла.

5 статья. Жирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Жирлек бюджеты проектын төзегендә, Жирлек бюджетын үтәгендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетлары белән чагыштыруны тәэмин итү, Жирлек бюджеты үтәлеше, аның үтәлеше турында хисаплылык формалаштыру максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актлар нигезендә Россия Федерациясенең бюджет классификациясе кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгендә Россия Федерациясенең бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы

бюджетлары арасында бүленә торған көрөмнәр буенча бюджет көрөмнәренең баш администраторлары кодларының дәвамлылығы тәэмин итөл.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлек Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
  - көрөмнәр һәм чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын аеру;
  - бюджетларның мөстәкыйльлеге;
  - бюджетлар кытлыкларын финанслау көрөмнәрен, чыгымнарын һәм чыганакларын чагылдыру тулылығы;
  - нисбәтлелек;
  - бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеге;
  - бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каплавы;
  - үтә күренмәлелек (ачыклык);
  - бюджетның дөреслеге;
  - адреслылык һәм бюджет акчаларының максатчан характерда булуы;
  - чыгымнарының бирелгәнлеге;
- кассаның бердәмлеге.

7 статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразларын, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;
- бюджет проектын төзу;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетын үтәү;
- бюджет турындагы каарата үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Жирлек советы;
- Жирлек Башлыгы;
- Жирлекнең Башкарма комитеты;
- Жирлекнең ревизион комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет көрөмнәренең баш администраторлары (администраторлар);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлар).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы:

- Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны карый һәм раслый;
- Жирлек бюджетының үтәлешен алга таба тикшереп торуны оештыра;

-Россия Федерациясе Бюджет кодексы, 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Жирлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Жирлек советына Россия Федерациисе Конституциясендә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, Россия Федерациисенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен кирәkle барлык мәгълумат Жирлекнен Башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга кирәkle документлар һәм материаллар белән кертә, Жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советына раслауга Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациисе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлек комиссиясе тубәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

-бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтиҗәлелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелек аудиты;

-бюджет турындагы каарлар, бюджет законнарының башка норматив хокукый актлары проектларына, шул исәптән бюджет курсәткечләренең (параметларының һәм характеристикаларының) нигезлелеген экспертиза ясау;

-муниципаль программаларга экспертиза ясау;

-бюджет процессына анализ һәм мониторинг ясау, бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча тикшерүләр үткәру һәм бәяләмәләр әзерләү, шулай ук бюджет процессында ачыкланган тайпышларны бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

-бюджет акчаларын бүлүчеләрнең баш администраторлары, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (алга таба - бюджет акчаларының төп администраторлары) һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү.

4. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характеристын тәэмин итә; ача буйсынуучы курсәтмәләр бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген тези;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тези; бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә; казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контролльдә тота;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэмин итә;

ача буйсынуучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменән тиешенчә жавап бирә;

Россия Федерациисе Бюджет кодексында, элеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет чарапары бүлүче:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет акчаларын алучыларга һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансферларны, шулай ук Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидия-

ләрне һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәэммин итә;

- бюджет акчаларының баш бүлүчесе билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчалары нең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет чарапарын алучы тубәндәгә бюджет вәкаләтләренә ия:

- бюджет сметасын төзи һәм үти;

- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

- үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан кулланылышын тәэммин итә;

- бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертә;

- бюджет исәбен алыш бара (бюджет исәбен алыш баруны тәэммин итә) йә килешү нигезендә бу вәкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;

- бюджет хисабын формалаштыра (булдыруны тәэммин итә) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) тәкъдим итә;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, әлеге Нигезләмәне җайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

10 статья. Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенең бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

2. Жирле салымнар турында карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган Совет каарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгәнче 10 көннән дә соңга калмычка кабул ителергә тиеш.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында Хужа Хәсән авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә Жирлек Башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотылырга мөмкин.

Жирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындагы карап белән билгеләнә һәм чыгымнарының гомуми күләменен 3 процентыннан арта алмый.

Резерв фондының акчаларын тоту тәртибе Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләрен куллану турында хисап Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык отчетка күшымта итеп бирелә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

1. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен заказлар урнаштыру турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациисе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм туләнә.

14 статья. Бюджет кытлығы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында Жирлек бюджеты кытлығы, әлеге статьяның 2 пунктында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, Жирлек бюджеты турында карап белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджеты кытлығы керемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен өстәмә нормативлар буенча түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча исәпкә алмыйча жирле бюджет керемнәренең расланган гомуми еллык күләменең 10 процентынан артмаска тиеш.

Жирлекке карата Россия Федерациисе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында карапланчыларны гамәлгә ашырган очракта, Жирлек бюджеты кытлығы түләүләрнең расланган күләмен һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре күләмен исәпкә алмыйча гына бюджеттагы керемнәрнең расланган гомуми еллык күләменең 5 процентынан артмаска тиеш.

Бюджет турында Совет карапы белән билгеләнгәндә, Жирлек милкендәге акцияләрне сатудан кергән керемнәр һәм капиталда катнашуның башка формаларындагы керемнәр бюджет кытлығын финанслау чыганаклары составында ачыклантан һәм (яисә) бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимегән очракта, Жирлекнең бюджет дефициты шушы пункт белән билгеләнгән чикләүләрне, күрсәтелгән керемнәрнең суммалары чикләрендә һәм Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында акчаларның калган өлешләрен киметүне арттырырга мөмкин.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән Жирлек бюджеты кытлығы әлеге статьяның 2, 2 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

15 статья. Жирлек бюджеты кытлығын финанслау чыганаклары

Жирлек кытлығын эчке финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

номиналь бәясе Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;

жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында Россия Федерациисе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасындагы аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

Жирлек бюджеты кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары.

Бюджет кытлығын эчке финанслауның башка чыганаклары составына Жирлекләр түбәндәгеләр керә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;

Жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациисе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме;

Россия Федерациисе валютасында Жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чаралар күләме;

юридик затларга Россия Федерациисе валютасында бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына өлешләрне кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан кучерелгән акчалар һәм Жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетка исәпләнгән акчалар арасында аерма, Жирлек

бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү операцияләрен ўткәргәндә.

Жирлек Советының хокукий акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елы башына Жирлек бюджетының калган чаралары агымдагы финанс елында кассадагы вакытлы өзеклекләрне каплауга һәм муниципаль контрактларга жирлек исеменнән төзелгән товарларны кайтаруга, эшләр башкарууга, хезмәтләр күрсәтугә түләү өчен бюджет ассигнованиеләрен арттырууга, әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле товарлар кайтартууга, эшләр башкарууга, хезмәтләр күрсәтугә агымдагы финанс елында жибәрелергә мөмкин, хисап финанс елында күрсәтелгән субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәkle суммалар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре әлеге субсидияләр чыганаклары күрсәтелгән субсидияләр күләме Жирлек бюджеты турында карап белән караплан очракларда күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калган суммасыннан артый торган күләмдә түләнергә мөмкин.

Жирлекләр бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындан аерма;

максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукин барлыкка китергән очракта.

16 статья. Муниципаль Жирлек бурычының структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге формаларда булырга мөмкин:

1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазыләре (муниципаль кыйммәтле кәгазыләр);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;

4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар;

5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);

6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр;

7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләре.

Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр;

3) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөклөмөләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисеннән кеше тарафыннан жәлеп итегендә чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләр буенча йөклөмөләр күләме.

Жирлекнең озак сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биштән алыш 10 елга кадәр) йөклөмөләре булырга мөмкин.

17 статья. Жирлекнең Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән бурыч йөклөмөләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Эгәр Россия Федерациисе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөклөмәсө муниципаль бурыч йөклөмәсен юкка чыгаруга (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөклөмөләр һәм муниципаль хокукий актлар белән үтәлмәгән) муниципаль бурыч йөклөмәсен муниципаль бурыч йөклөмәсе шартларында каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң өч ел дәвамында үтәлмәгән очракта, курсәтелгән йөклөмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, эгәр Район вәкиллекле органының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр буенча Жирлекнең бурыч йөклөмөләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм курсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житу (килеп житу турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Элеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән сроклар тәмамланғаннан соң Жирлек Советы Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан чигерү Россия Федерациисе валютасында курсәтелгән исемлеккә ташлана торган муниципаль бурыч төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча гына аларны сыйып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Элеге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөклөмәләргә, Россия Федерациисе, Россия Федерациисе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөклөмөләренә кагылый.

5. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөклөмөләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

6. Түләү датасы башланганчы, муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләгән орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр чыгару курсәтелгән орган каары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациисе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөклөмөләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

18 статья. Муниципаль алымалар

1. Жирлек муниципаль эчке хисаплашулар дигэндә муниципаль кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар алу юлы белән заем акчаларыннан муниципаль бюджетка жәлеп итү

аңлашыла, алар буенча алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

2. Жирлек муниципаль тышкы алынналары дигэндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча чит ил валютасында чагылыш тапкан Россия Федерациясе каршындагы Жирлекнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынналар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең тышкы дәүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек Уставы нигезендә муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокукуна жирле администрация (Жирлекнең башкармакурсатмә органы) ия.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча срокы чыккан бурычы булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгели торган дәрәҗәдән түбәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы заттан.

6. Жирлекләр, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, районның бурыч тотрыклылығы курсаткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган, Жирләүне бурыч тотрыклылығы дәрәҗәсө түбән булган заемщиклар төркеменә кертергә мөмкинлек биргән дәрәҗәләргә кадәр муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынналарны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылығы курсаткечләре курсаткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрне Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган түләүгә сәләтлелекне торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынналарны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынналарны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы тарафыннан муниципаль эчке алынналар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук курсателгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына Россия Федерациясе валютасында бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

19 статья. Жирлекнең алымаларны чит ил валютасында күчеру белән гарантияләр бирү узенчәлекләре

Жирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алыш, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алымаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алымалар алуның иң чик күләме дигендә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акчалар жәлеп иту күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы алымалар программалары белән билгеләнә һәм тиешле финанс елында акчалар жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш, һәм жирле бюджет турындагы карап белән тиешле финанс елына расланган Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Жирлек акчаларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан артып китсә, агымдагы финанс елына салымнарың иң чик күләмен киметеп, күрсәтелгән арттырып жибәрүгә юнәлдерелгән максатларга юнәлдерелегә тиеш.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (Жирлекнең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) өске чикләре, елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан килүче елның 1 гыйнварына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) элеге статьяның 3 һәм 4 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгендә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карап белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган жирле бюджет керемнәренең, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең естәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән артмаска тиеш.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пунктында каралган чарагар күрелгән очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән, физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең естәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган керемнәренең һәм (яисә) салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләмнән 50 проценттан артмаска тиеш.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме түбәндәгә таләпләрне үтәгендә жирле бюджет турындагы карап белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтугә чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карап (чираттагы финанс елы) белән тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменең 10 процентыннан

артмаска тиеш, мона Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелэ торган субвенциялэр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләме керми;

2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карап белән расланган чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан гомуми салым, салым булмаган керемнәр күләменең жирле бюджет түләвненең һәм дотацияләрнең еллык суммасы жирле бюджет системасы бюджетларыннан чираттагы финанс елына жирле бюджет турында карап белән расланган түләүләрнең 20 процентыннан артмаска тиеш; курсәтелгән нисбәтне исәпләгендә, елның 1 гыйнварыннан соң, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң бурычларны вакытыннан алда каплауга жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

22 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелэ торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәгә белешмәләрне күрсәтеп:

- 1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
- 2) гарантияләр һәм алар тәэммин итә торган йөкләмәләр валютасы;
- 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
- 4) гарантның принципларга карата регресс таләбе хокуку былу (булмау);
- 5) гарантияләр бируңең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэммин итә торган йөкләмәләр курсәтелгән валютада бирелэ һәм башкарыла.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле карапга күшымта булып тора.

Статья 23. Муниципаль тышкы алынмалар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алулар программы максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чираттагы финанс елында чит ил валютасында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында куллану кысаларында жирле бюджеттан чит ил валютасында жәлеп итә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынмалар программы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп итә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорындагы (чираттагы финанс елында) Жирлек бурычларын каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынмалар программы жирле бюджет турындагы карапга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) күшымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алынмалар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) туләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынмалар программы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм бурыч йөкләмәләрен түләүнең ин чик сроклары;

2) Россия Федерациисе валютасында курсателгэн муниципаль бурыч йөклөмәләрен тиешле бурыч йөклөмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карага күшымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациисе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәрү муниципаль эчке алынналар программасында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт, тубәндәге белешмәләрне күрсәтеп:

1) һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукуы булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгэн йөклөмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациисе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациисе валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле карага күшымта булып тора.

26 статья. Муниципаль кыйммәтле көгазыләрне урнаштыруның ин чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле көгазыләрнең ин чик күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

27 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка килешүдән (төп йөклөмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөклөмәләрен тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципалның йөклөмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) һөжүм итү турында таләпләр куелган очракта да.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөклөмәләр суммасы күрсәтелгэн валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэмин иткән йөклөмә буенча субсидия җаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә тубәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарантның (тиешле гавами-хокукий берәмлек - Район) исеме һәм гарант исеменнән гарантия биргән органның исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганды), төп йөклөмәнең гамәлдә булу срокы яисә аның буенча йөклөмәләрне үтәү срокы, якларның исемнәре, төп йөклөмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөклөмәләре күләме һәм гарантиянең ин чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәту вакыты һәм тәртибе;

* 10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөклөмәләрне башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгендә, үтәгендә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэмин ителгән принципалның йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда кимету нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе) туләгән акчаларны каплау турындагы принципалга карата гарант таләбе булу яисә булмау;

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукий актларында, гарант исеменнән гарантияне бируде орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукин күздә тотмаган муниципаль гарантия бары тик хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин, акцияләренең 100 проценты (өлешләре) муниципаль гарантия бирә торган муниципаль гарантия бирудегә карый, муниципаль гарантияне күрсәтүче жирлек милкендә була. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуки белән бирелгән дип санала һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган, жирле администрация актларында билгеләнгән срокта гарантның тулысынча яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә үтәлүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбе таләбенең үтәлүен тәэмин итү принципибының бурычы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэмин итүне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язма ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яна хужага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктының 14 бүлегендә күрсәтелгән төп йөкләмәләр шартларында гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындағы 5 пунктында билгеләнгән бурыч принципаломын үтәмәгәндә, кире алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантия үтәлеше турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтерлергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпне, шул исәптән, принципал йөкләмәләре гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срокы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) барлыкка килгән очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчермәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп бирелгән документлар һәм таләп гарантиясе гарантиясе һәм аңа күшүп бирелгән документлар белән гарантия башкару турындагы бенефициарның таләбен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәгә очракларда таләпләрен канәгатъяндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срокы) бирелгән вакыт тәмамланганнын соң гарантка күрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафынан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Гарантия үтәлеше турында һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар турында бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартлары булмаган дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәтгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалның күз алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да каршы килү мәгълүматларына хокукны югалтый.

19. Гарантиянең һәм ана күшымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән караптан бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, эмма гарантия суммасыннан артык булмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

3) гарантия белән тәэмин ителгән принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафынан үтәлгән очракта йә күрсәтелгән йөкләмәләрне башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафынан күрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындагы таләпнен булуына карамастан);

4) бенефициарның гарантка һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләреннән гарантны азат итү турындагы язма гаризасын кире кагу юлы белән, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында караптан гарантка принципал гарантка мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчектә алар барлыкка килү өчен нигезләрнең булмавы шартларында гарантия кире кагу нәтижәсендә;

5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәсө;

6) бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы гарантка таләпнен белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйле рәвештә һәм (яисә) бенефициарны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) төп йөкләмәне туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;

7) бенефициар тарафынан башка затка тапшырылган яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпләрнен, гарантия, хокуклар һәм (яисә) вазыйфалар буенча таләпләрнен (хокукларның һәм бурычларның) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә, облигациягә хокукларның яңа хужасына (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, гарантия белән тәэмин ителә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле көгазъләр турында күрсәтелгән таләпләр (хокуклар һәм йөкләмәләр) тапшырылғаннан тыш) башка нигезләрдә күчү очрагында;

8) башка затка принципал белән бирелгән очракта яисә башка затка хокукларын һәм (яисә) бурычларын (бурычларын) төп йөкләмәләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка гына тапшыру;

9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәсендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң, бенефициар белән гарантия тоту курсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар һәм принципал бу турыда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Эгэр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.

25. Эгэр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуқын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелмәсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарнтика гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтәү тәртибендә түләнгән акчаларны регресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалата чаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнары, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән жаваплы була.

29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр эмитент булып, Жирлек уставында муниципаль алымналарны гамәлгә ашыру хокуқына ия жирле администрация чыга.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең төрләре, аларның эмиссия һәм мәрәҗәгать иту тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

29 статья. Бюджетара трансферлар

Бюджетара трансферлар РФ Бюджет кодексында билгеләнгән формада һәм тәртиптә бирелә.

30 статья. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр

1. Татарстан Республикасы бюджетына Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә Поселение бюджетында карала.

31 статья. Жирлекнең акчалата йөкләмәләре

1. Жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр буенча бурычлы кеше билгеле бер датага акчалата йөкләмәләр нигезендә түләргә тиешле акчалар суммасы тора.

2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Россия Федерациисе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, район алдында акчалата йөклөмәләр буенча бурычларны исәпкә алуда исемлек һәм торғызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек каршында мондый йөклөмәләрне үтәүне тәэммин итә торган акчалата йөклөмәләрне (акчалата йөклөмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөклөмәләр һәм альшибирешләр буенча таләпләр хоккукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациисе Бюджет кодексының 93² статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Килешү нигезендә башкасы билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындағы акча йөклөмәләре жирлек бюджетының бердәм счетына акчалар күчерелгән көннән башкаралган дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгым йөклөмәләрен финанс белән тәэммин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзу Жирлек Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезендә һәм аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты проектын төзу түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациисенә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациисе Президентының Россия Федерациисе Федераль Жыельшика юлламасы нигезләмәләре;

- жирлекнең бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

- жирлекнең социаль-икътисадый үсешен фаразлау;

- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

3. Бюджет проектын төзу өчен түбәндәгеләр турында белешмәләр кирәк:

- салым һәм жыемнар турында Россия Федерациисе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, Салымнар һәм жыемнар турында Жирлек советының нормативхокукий актлары эшләнә башлаган вакытка гамәлдәге законнар;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;

- Россия Федерациисе бюджет системасының башка дәрәҗәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең ёстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмы торган кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренең фаразлана торган күләме;

- Россия Федерациисе бюджет системасының башка дәрәҗәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтугә норматив чыгымнар.

33 статья. Халыкның социаль-икътисадый үсеше фаразы

1. Жирлек социаль-икътисадый үсеш фаразы кименә өч елга әзерләнә.

2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразын Жирлек Советына бюджет проектын керту турында карап кабул ителү белән бер үк вакытта Башкарма комитет тарафыннан хуплана.

3. Жирлек бюджеты проектын төзу һәм карау барышында социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукий актлары хакындагы закон проектын керту көненә гамәлдәге башкаралы ашырыла торган жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы нигезендә фаразлана.

2. Жирле салымнар түрүндө карап, жирле бюджетлар керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга сала торган Совет каарлары чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты түрүндө карап проекты кертелгәнчө 10 көн алдан ук кабул ителергә тиеш.

3. Салымнар һәм жыемнар түрүндө Жирлек Советының норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертүне күз алдында тота торган Жирлек Советының чираттагы финанс елына һәм план чорына күчергечләр бюджеты түрүндө карап проекты Совет утырышына кертелгән көннән соң кабул итеп көннән норматив хокукый актларында жирле бюджетларның керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерә торган норматив хокукый актларында жирлек Советының күрсәтелгән норматив хокукый актларын үз көченә керүе түрүндө чираттагы финанс елы артынан килуче елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган нигезләмәләр булырга тиеш.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Кайбыч муниципаль районның Финанс-бюджет палатасында билгеләнгән методика нигезендә дә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул итеп торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 статья. Муниципаль программалар

1. Муниципаль программалар Жирлек жирлегенең башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программалар) тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үзләре билгели торган тәртиптә Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшиләү һәм күрсәтелгән программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру түрүндө каарлар кабул итү тәртибе Жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме Жирлек башкарма комитетының программаны расланган муниципаль хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан маддәсе буенча бюджет чыгымнарының тиешле программасы түрүндагы карап белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим итеп торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар үз көченә кергән көннән алыш ике айдан да соңга калмычча бюджет түрүндагы карап түрү китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча Жирлек ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәлелегенә бәя бирә. Күрсәтелгән бәяләүне уткәрү тәртибе һәм аның критерийлары Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклеге, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэммин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге түрүндә карап кабул итеп көннән расланырга тиеш.

37 статья. Салым чыгымнарының исемлеге һәм бәясе

1. Жирлекнең салым чыгымнары исемлеге муниципаль программалар һәм аларның структур элементлары киселешендә Жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә, шулай ук муниципаль программаларга карамый торган эшчәнлек юнәлешләрендә төзелә.

2. Жирлекнең салым чыгымнарын бәяләү ел саен, Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләрне үтәп, Жирлекнең Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3. Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре Жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен формалаштырганда, шулай ук муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләгәндә исәпкә алыша.

38 статья. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнарында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән таләпләрне угәп Башкарма комитет тарафыннан билгеләнә.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАРНЫ КАРАУ һәМ РАСЛАУ

38 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджеты турындагы каарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) керә торган бюджетның төп характеристикалары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр булырга тиеш.

2. Жирлек бюджеты турындагы каар белән тубәндәгеләр расланы:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре) буенча, чыгымнар төрләре төркемнәре буенча булу;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;

- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланга торган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән караган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджеттара трансферлар исәбеннән караган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча) расланган (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге, елының 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел күбрәк узган торышына каар, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән булса;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән Жирлекләр бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турындагы каар расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәрту һәм аларга Жирлек бюджетының планлаштырылган чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән расланы.

Жирлек Советының планлаштырылган чоры параметрларын үзгәрту Жирлек Советының муниципаль хокукий акты нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәрту Жирлек раслаган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлыча расланы торган (расланган) чыгымнар дигэндә, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында буленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы каар белән, тиешле бюджет ассигнованиеләренең һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләменнән тыш, Жирлек бюджетының бюджет турындагы каары белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап кертелергә (бюджетта

чагылдырылырга) тәкъдим ителә торган аерым төр салым булмаган керемнәр буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралырга мөмкин.

39 статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта бирелә торган документлар һәм материаллар

Чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турында карап проекты белән бер үк вакытта Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- Жирлектә салым сәясәтенең төп юнәлешләре һәм төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорыннан соң жирлекләрнең социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елына жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелә торган нәтижәләре;
- Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Жирлек бюджеты проектына аңлатма языы;
- елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югари чиге, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел арта баруыннан, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югари чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
- башка документлар һәм материаллар.

40 статья. Поселение советына бюджет турында карап проектын керту

1. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карап проектын Жирлек Советына 15 ноябрьдән дә соңга калмыча кертә.

2. Хужа Хәсән авыл жирлегенең чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы карапы проектинде планлаштырылган чорның расланган бюджеты күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм төзелә торган бюджетның планлаштырылган чорның икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

3. Хужа Хәсән авыл жирлеге бюджетының расланган план чоры параметрларын төгәлләштерү түбәндәгеләрне күздә тота:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына Хужа Хәсән авыл жирлеге бюджеты турындагы карап проектын карау предметы булган төгәлләштерелгән күрсәткечләрне раслау;
- Жирлек бюджеты чыгымнарның ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау, йә аңа өстәмә максатчан маддәләр һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен керту.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренең иң чик күләме Хужа Хәсән авыл жирлегенең чыгым йөкләмәләрен жирлек Советы тарафыннан билгеләнгән карапларны финанс белән тәэмин итү өчен житәрлек булмаса, Башкарма комитет чираттагы финанс елында һәм Жирлек Советы карапларның план чорында үз көченә керү (гамәлне туктатып тору) срокларын үзгәртү турында Жирлек Советы караплары проекtlарын Советка күчерә.

41 статья. Бюджет турында карап проектын карау

1. Жирлек Советы рәисе чираттагы финанс елына Жирлек бюджеты турында карап проекты кертелгән көннән алыш 2 эш көне эчендә аны экспертиза уздыру өчен Ревизия комиссиясенә жибәрә.

10 (ун) эш көне эчендә референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, әлеге проектның кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет турында карап проекты турында бәяләмә әзерли.

Ревизион комиссия бәяләмәсе Совет депутатлары Бюджет турындагы карап проектына төзәтмәләр әзерләгендә исәпкә алына.

2. Жирлек комиссиягә, шулай ук Жирлек Советы депутатларына тикшерелеп, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карапның кертелгән проекты гавами тыңлауларда тикшерелә.

3. бюджет турында карап проекты буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, Жирлек Советы рәисе карапы белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа Жирлек Башкарма

комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләре тигез санда керә. Килешүү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләрне карый.

Жирлек бюджеты турындагы карап ике укылышта кабул ителә.

4. Жирлек Советы тарафыннан 2 (ике) эш көне дәвамында кабул ителгән бюджет турындагы карап имзалау өчен Жирлек Советы рәисенә жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы карап рәсми рәвештә халыкка игълан ителергә тиеш.

42 статья. Бюджет турындагы каарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турындагы карап кабул итэлмәү нәтижәләре

1. Бюджет турындагы карап чираттагы финанс елы башланганчы каралырга, Жирлек Советы тарафыннан расланырга, Жирлек Советы рәисе тарафыннан имзланырга тиеш.

Жирле үзидарә органдары үз компетенцияләре чикләрендә бюджет турында кабул ителгән каарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэммин иту буенча мөмкин булган барлык чараларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карап финанс елы башыннан үз көченә көрмәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә иту режимы кертелә.

IVбүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЕШЕ

43 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетны үтәү Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

2. Бюджетны үтәү кабул ителгән бюджетка һәм касса планына туры килергә тиешле бюджет язмасы нигезендә оештырыла.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органдары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

44 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен түбәндәгеләр күз алдында тота:

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнары, жыемнары һәм башка кертемнәрне бүлүдән керемнәрне бердәм бюджетка күчерү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын күчерү;

- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу;

- артык түләнгән яисә артык түләтелгән салымнар, жыемнар һәм бүтән түләүләрне кире кайтаруны (исәпләүне, төгәлләштерүне) гамәлгә ашыру өчен кирәклө суммаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм счетыннан арттырылган суммаларны һәм процентларны кире кайтаруны башкармаган өчен процентлар суммасын күчерү.

45 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше

1. Чыгымнар буенча Жирлек бюджетын үтәү бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тота:

- бюджет йөкләмәләрен кабул иту;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү;
- акча йөкләмәләрен үтәүне раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында бюджет йөклөмәләре лимитлары дәрәжәсенә житкерелгән чикләрдә бюджет йөклөмәләрен ала.

Бюджет чараларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән яисә законнар, башка хокукий актлар, килеме нигезендә бюджет йөклөмәләрен кабул итә.

3. Бюджет чараларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү өчен кирәkle түләү һәм башка документлар нигезендә акча йөклөмәләрен түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөклөмәләрне түләүне санкцияләү бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акча йөклөмәләрен түләү тәртибендә каралган документлар булуын тикшергәннән соң рөхсәт языны (акцептны) башкару рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Акча йөклөмәләрен түләү (гавами норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләрдән тыш) бюджет йөклөмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөклөмәләр буенча акчалата йөклөмәләр түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөклөмәләре лимитлары житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акча йөклөмәләрен үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдастына бердәм счеттан чыгаруны раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчаларын үтәү буенча түләүсез операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерүгә нигезләнеп башкарыла.

46. статья Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетны үтәү бюджет язмасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, мона бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә бюджетның бер счетындагы акчаларның калган өлешләре белән идарә итү операцияләре керми.

47 статья. Жирлек бюджеты турында карап белән расланган керемнәрдән файдалану

Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәр гомуми күләмнәң бюджет турындагы карапы белән расланган Керем күләменнән тыш агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлекнәң бюджет турындагы карапына, муниципаль акчаларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнәң гавами норматив йөклөмәләрен үтәүгә, шулай ук жирлекнә халык алдындагы норматив йөклөмәләрен үтәүгә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә жибәрелегә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлеге Нигезләмәнәң 48 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган, максатчан билгеләнеше булган, шул исәптән әлеге Нигезләмәнәң 48 статьясындагы З пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетара һәм кире кайтарылмый торган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире кайтарылмый торган башка бюджетара трансферлар Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган Керем ияләре бюджеты турында карап белән расланган Керемнәр исемлегеннән гайре алынган Жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга агымдагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турындагы карапга үзгәрешләр көртмичә бюджет язмасына үзгәрешләр көртеп, субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансферлар бирү максатларына юнәлдерелә.

48 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында курсәтелгән операцияләрдән тыш 31 декабрьдә тәмамлана.

Жирлек бюджетын үтәү операцияләрен төгәлләү агымдагы финанс елында Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре үз эшчәнлеген 31 декабрьдә туктаталар.

Агымдагы финанс елының соңғы эш көненә кадәр, шул исәптән Жирлекнең бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен бюджетның бердәм счетындагы акчаларның калган өлеше чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнештәге башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферлар бюджет кеременә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет چараларының баш администраторы карапы нигезендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнеше булган субсидияләр һәм башка бюджетара трансферлар рәвешендә алынган бюджетара трансферларга ихтыяж булу турында Жирлек бюджетының күрсәтелгән бюджетара трансферларның калган өлешеннән артмаган күләмдә чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансферларны бирү максатларына бюджет чыгымнарын финанс белән тәэммин итү өчен бирелгән бюджет кеременә кайтарылырга мөмкин.

Убүлек. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ һәМ РАСЛАУ.

49 Статья. Бюджет исәпкә алуы һәм бюджет үтәлеше турында хисап бирү

1. Бюджетны исәпкә алуның һәм бюджет хисаплылыгының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары положениеләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы тубәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
- 4) акча چараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма языу.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык булып тора. Бюджет үтәлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм тутыз аенда бюджетның үтәлеше турында хисап Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм Жирлек Советының һәм Ревизион комиссиясенең Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру срокы тәмамланганнан соң ун көннән дә сонга калмыйча Жирлек Советына һәм Ревизион комиссиясенә жибәрелә.

Бюджет үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советы карапы белән расланырга тиеш.

50 статья. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап аны Советта караганчы тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, Жирлек Советының муниципаль хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә Ревизион комиссия тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жирлекнең Башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә сонга калмыйча аңа бәяләмәгә әзерләнү өчен бюджетның үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла. Бюджет үтәлеше турында хисапка бәяләмә төп администраторларның еллык бюджет хисабының еллык бюджет хисабын тышкы тикшерү мәгълүматлары нигезендә әзерләнә.

4. Жирлек Башкарма комитетына бюджетның үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә Жирлек Ревизион комиссиясе тарафыннан бирелә.

51 статья. Жирлек Советына бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да сонга калмыйча, Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе Жирлек Советына финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта аңа бюджет һәм бюджет хисаплылыгын һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижәләрен анализлаучы анлатма, жирлек бюджеты үтәлеше турында жирлек Советы каары проекты, жирлек бюджеты үтәлеше турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнең берләштерелгән бюджеттының үтәлеше турында бюджет хисабы, Россия Федерациясенең бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Совет утырышында Жирлек Башкарма комитет житәкчесе Жирлек житәкчесенең доклады тыңдана, яисә аның ризалыгы белән Жирлек ревизия комиссиясе рәисенең бюджет үтәлеше турында доклады тыңдана.

4. Бюджет үтәлеше турындагы хисапны тикшерү һәм карау йомгаклары буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау яисә бюджет үтәлеше турындагы каарны кире кагу турында каар кабул итә.

5. Бюджеттың үтәлеше турындагы каар Совет тарафыннан кире кагылган очракта, ул курсәткечләрне дөрес түгел яисә тулы чагылдыру фактларын юкка чыгару өчен бер айдан да артмаган сротка кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

52 статья. Бюджет үтәлеше турында каар

Бюджет үтәлеше турындагы каар белән, керемнәрнең, чыгымнарының һәм бюджет дефицитының (профицитының) гомуми куләмен курсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап расланы.

Хисап финанс елында Жирлек бюджеттың үтәлеше турындагы каарга аерым кушымталар белән тубәндәге курсәткечләр расланы:

- район бюджеты керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- бюджет керемнәренең төрләре кодлары, керемнәр төрләре, дәүләт идарәсе секторының бюджет керемнәренә карый торган операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына карый торган дәүләт идарәсе секторының операцияләр классификациясенең бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджетны финанслау чыганаклары.

Бюджет үтәлеше турындагы каар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка курсәткечләр расланы.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен, физик затларга Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бүтән туләүләр буенча гавами норматив йөкләмәләрне һәм йөкләмәләрне, шулай ук дәүләт (муниципаль) контрактлары, килешүләр (килешүләр) шартларын үтәүне тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңғы финанс контроленә буленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондының ревизия комиссиясенең контроль эшчәnlеге булып тора

3. Эчке муниципаль финанс контроле Жирлек Башкарма комитетының органнары (вазыйфаи затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының тикшерү эшчәnlеге булып тора.

4. Авыл жирлегенең жирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәту максатларында беренчел контролль гамәлгә ашырыла

5. Шуннан соңғы контролль аларны үтәүнең законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөрөслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджеттың үтәү нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.

- расходов бюджета по разделам и подразделам классификации расходов бюджета;
- источников финансирования дефицита бюджета по кодам классификации источников финансирования дефицита бюджета;
- источников финансирования бюджета по кодам групп, подгрупп, статей, видов источников финансирования дефицитов бюджетов классификации операций сектора государственного управления, относящихся к источникам финансирования дефицитов бюджетов.

Решением об исполнении бюджета утверждаются иные показатели, установленные Бюджетным кодексом Российской Федерации и муниципальными правовыми актами Совета Поселения для решения об исполнении бюджета.

Раздел VI. МУНИЦИПАЛЬНЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ

Статья 54. Органы, осуществляющие муниципальный финансовый контроль

1. Муниципальный финансовый контроль осуществляется в целях обеспечения соблюдения положений правовых актов, регулирующих бюджетные правоотношения, правовых актов, обусловливающих публичные нормативные обязательства и обязательства по иным выплатам физическим лицам из бюджетов бюджетной системы Российской Федерации, а также соблюдения условий государственных (муниципальных) контрактов, договоров (соглашений) о предоставлении средств из бюджета.

Муниципальный финансовый контроль подразделяется на внешний и внутренний, предварительный и последующий.

2. Внешний муниципальный финансовый контроль является контрольной деятельностью Ревизионной комиссии Поселения

3. Внутренний муниципальный финансовый контроль является контрольной деятельностью органов муниципального финансового контроля, являющихся органами (должностными лицами) Исполнительного комитета Поселения

4. Предварительный контроль осуществляется в целях предупреждения и пресечения бюджетных нарушений в процессе исполнения местного бюджета Поселения

5. Последующий контроль осуществляется по результатам исполнения бюджета Поселения в целях установления законности их исполнения, достоверности учета и отчетности.